ASPECTE PRIVIND ORGANIZAREA CONTABILITĂŢII ÎN INSTITUŢIILE MEDICALE PRIVATE

Maria BOGOI
CZU: 657.1:614 tinevschi@mail.ru

Contabilitatea în entitățile medicale private are diferite particularităţi specifice. Problemele contabilităţii în diferite ramuri ale economiei naţionale sunt obiectul cercetătorilor din Republica Moldova, însă aceste probleme deocamdată nu au fost studiate în entitățile medicale private.

Introducere. Una dintre cele mai importante sarcini ale statului este protejarea sănătății cetățenilor. În Republica Moldova, fundamentele relației în domeniul asistenței medicale între cetăţeni și stat sunt determinate de Legea ocrotirii sănătăţii nr.411-XII.

Prin ajutorul medical (îngrijire medicală) se înțelege un set de măsuri (inclusiv servicii medicale, măsuri organizatorice și tehnice etc.) menite să răspundă nevoilor populației în menținerea și restabilirea sănătății. Principalele tipuri de ajutoare medicale sunt tratamentul, prevenirea și diagnosticul bolilor .

Probleme şi discuţii. Proclamând dreptul la protecția sănătății și îngrijirii medicale ca unul dintre drepturile fundamentale constituționale, statul este obligat să pună în aplicare un set de măsuri pentru păstrarea și consolidarea sănătății populației, inclusiv prin dezvoltarea sistemelor de sănătate de stat, municipale și private, stabilind garanții legale pentru fiecare cetățean pentru a primi asistența medicală și socială necesară.

Experienţa mondială arată că sistemul de sănătate funcționează cel mai eficient pe baza diferitelor forme de proprietate și management. În acest caz, principala problemă este găsirea raportului optim între instituțiile medico-sanitare publice şi cele private [2].

O altă experiență arată că o parte a cetățenilor cu venituri mari preferă serviciile medicale din sectorul privat ca fiind mai calificate și de un nivel mai înalt, condiția primordială este că pacientul să aibă dreptul să-şi aleagă un medic, un centru medical și o formă de

serviciu. În plus, activitatea sectorului plătit al medicinei nu implică înlocuirea serviciilor de sănătate create de stat, ci posibilitatea furnizării alternative, suplimentare pentru consumatori [3].

Din acest punct de vedere, activitățile sectorului privat, desigur, contribuie la creşterea concurenței în industrie și la îmbunătățirea calității asistenței medicale. Astfel, de exemplu, clinicile și încăperile stomatologice private create în conformitate cu legislaţia Republicii Moldova, antreprenori individuali, fără entitate juridică, pot concura cu succes cu cei de stat la participarea în dezvoltarea și implementarea programelor vizate de stat pentru îmbunătățirea sănătății dentare a oamenilor.

Recent, rețeaua de clinici stomatologice private s-a extins semnificativ, iar ponderea lor în volumul de îngrijiri stomatologice oferite populației crește de la an la an.

O caracteristică a asistenței medicale este sistemul existent de finanțare mixtă. Politica de finanțare reziduală a predeterminat situația dificilă din asistența medicală, inclusiv o industrie atât de intensivă de materiale precum stomatologia.

Proporția fondurilor din serviciile plătite în instituțiile de asistență medicală variază în totalul finanțării, care depind de specificul instituției, dar studiile arată că există o tendință de creștere a acestui indicator.

Stomatologia ca industrie medicală are o experiență considerabilă în furnizarea de servicii contra plată oferite. Ponderea serviciilor medicale plătite este mai mică de 50%, în timp ce în stomatologie acest indicator ajunge la 70-80% . Acest lucru se datorează în primul rând faptului că Legea ocrotirii sănătăţii nr.411-XIII oferă o cantitate minimă de îngrijiri medicale în stomatologie [1].

Structura veniturilor din furnizarea servicilor medicale de către clinicile stomatologice crește considerabil în fiecare an.

O analiză a practicii actuale a arătat că, în structura veniturilor din furnizarea serviciilor medicale plătite, se pot distinge două domenii independente ale activității medicale – aceasta este o metodă terapeutică, chirurgicală, în care principalul executant al serviciilor medicale este doar dentistul sau terapeutul, sau chirurgul, și un

dispozitiv ortopedic, unde principalii executanți ai serviciului sunt un ortoped dentist și un tehnician dentar, adică, fabricarea dispozitivelor și a protezelor ortopedice constă într-o serie de activități care sunt efectuate de un dentist ortoped împreună cu un tehnician dentar [4].

Astfel, venitul din proteză este de 50% din venitul total din furnizarea de servicii medicale plătite de către clinici stomatologice, prin urmare, problemele organizării contabilității costurilor și calculului costurilor unei unități dentare sunt relevante pentru secțiile de ortopedie ale clinicilor stomatologice.

Pentru sporirea calităţii serviciilor prin asigurarea unui nivel înalt al performanţelor, instituţiile medicale achiziţionează medicamente scumpe, cele mai noi materiale de plombare, instrumente medicale de unică folosință, echipamente de protecție personală și anti-SIDA pentru medici și cele mai noi instrumente de tratament. Veniturile din serviciile plătite oferă oportunități suplimentare pentru formarea avansată și pregătire a personalului în utilizarea celor mai noi tehnologii, ceea ce este destul de important în fața creșterii concurenței din partea practicienilor privați.

Fondurile suplimentare permit instituțiilor de asistență medicală, care oferă servicii plătite în domeniul stomatologiei, să extindă gama de servicii stomatologice corespunzătoare nivelului de venit al pacienților.

În plus, serviciile plătite, ca sursă suplimentară de finanțare, contribuie la introducerea noilor metode de organizare a asistenței medicale într-o economie de piață. Mai mult, un management eficient în sectorul serviciilor medicale plătite permite demonstrarea celor mai bune rezultate clinice și realizări științifice, care în viitor pot fi diseminate pe scară largă în instituțiile medicale de stat și municipale. Direcția unei părți din aceste fonduri pentru a plăti forța de muncă și sfera socială ajută la stabilizarea echipei și a instituției în ansamblu.

În prezent, problemele de reglementare legală a furnizării serviciilor medicale plătite de către instituțiile medicale de stat și municipale devin deosebit de relevante. Acest lucru se datorează mai multor circumstanțe, dintre care principalele sunt schimbările în cadrul de reglementare în domeniul asistenței medicale și apariția în

legătură a unei oportunități legitime pentru instituțiile medicale de stat și municipale de a face bani. În același timp, nivelul de cunoștințe juridice și cultura juridică a unei părți semnificative a lucrătorilor medicali, din păcate, rămâne până în prezent scăzut.

Din acest motiv, pare necesar să acordăm o atenție sporită evidențierii caracteristicilor-cheie ale reglementării legale a activităților medicale, în general, și a furnizării serviciilor medicale plătite, în special.

Prin elaborarea și calcularea standardelor de timp pentru principalii executanți ai lucrărilor stomatologice, normele de cheltuieli ale medicamentelor și materialelor dentare, aceasta va oferi o metodă specifică ordinii de organizare a contabilității costurilor și calcularea costului lucrărilor stomatologice în clinicile stomatologice.

Astfel, un serviciu medical este un set de măsuri care vizează prevenirea bolilor, diagnosticul și tratamentul acestora, care au o valoare finală proprie și un anumit cost. Specificitatea acestor servicii arată că serviciul are o expresie tangibilă, nu este consumat imediat la furnizarea serviciului, prin urmare, pot exista resturi de muncă în derulare pentru protezele dentare; serviciul nu poate fi oferit spre închiriere și este furnizat printr-o comandă specială, prin urmare, atunci când se calculează costul serviciului pentru a determina prețul, se poate aplica o metodă personalizată de contabilitate a costurilor și calcularea costului serviciilor.

Concluzii. Realitățile actuale indică faptul că schimbările socio-economice din societate nu pot să nu influențeze și sectorul sănătății. Faptul că țara noastră a trăit o perioadă foarte lungă de timp în condiții fundamental diferite, atunci când asistența medicală în toate manifestările sale a fost gratuită, când componența socială a politicii de stat a fost una dintre cele mai principale, nu ar trebui să împiedice organizarea calității serviciilor medicale plătite. Cu o abordare integrată, luând în considerare toate cerințele cadrului de reglementare din orice instituție a sistemului de asistență medicală de stat sau municipală, este posibilă organizarea prestării de servicii medicale cu plată. Printre altele, un singur cetățean câștigă posibilitatea de a alege între tratamentul gratuit și serviciile sistemului plătit. După cum știți,

dreptul de a alege în condițiile dezvoltării unui stat democratic este unul dintre factorii determinanți. Astfel, un standard medical și economic calculat corect este o serie întreagă de servicii medicale legate de tratamentul unui anumit tip de boală, ceea ce face posibilă evaluarea rezultatului calitativ al tratamentului și a costurilor totale pentru acestea, indiferent de sursele acoperirii lor.

Astăzi, situația nu mai este aceeași. Medicina s-a dezvoltat foarte mult, baza teoretică a devenit mult mai largă. Dar, mai ales, s-au perfecționat mijloacele de explorare, metodele de laborator. Se poate afirma că astăzi orice organ poate fi investigat prin metode din cele mai obiective.

Referinţe:

1. Legea ocrotirii sănătăţii nr.411-XII. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* din 28.03.1995, nr.34.
2. WORLD HEALTH ORGANIZATION. *Medical savings accounts:What is at risk?* Report 2010.
3. A Short History of Medical Insurance. http://www.mrm mgu.com/Stop-Loss101/AShortHistoryofMedicalInsurance
4. Legea nr.181 din 25.07.2014 cu privire la finanţele publice şi responsabilităţii bugetar-fiscale În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* din 25.07.2014, nr.223-230.